

Europa després del no

El no en un referèndum, com per exemple el de la Constitució europea, acostuma a ser un cop molt dur per als impulsors de la consulta. Pot la UE continuar endavant sense una constitució?

Europa tracta de respondre aquesta pregunta mentre intenta, a marxes forçades, tirar endavant.

El rebuig de la ciutadania en un referèndum sempre imposa una frustració al Govern que impulsa la consulta. Aquesta frustració resulta lògica perquè, si es convoca un referèndum, el que es busca és el sí per tirar endavant un projecte polític. Les conseqüències d'un no, si el projecte polític és de gran envergadura, poden ser molt greus i poden desencadenar una crisi institucional. A la Unió Europea li va tocar viure aquesta experiència ara fa un any, i ara intenta recuperar-se del cop que va significar el rebuig al Tractat Constitucional als referèndums de França i Holanda. El no sempre es paga car i en aquest cas les conseqüències van ser, i continuen sent, greus.

El 29 d'octubre del 2004 va ser un dia històric per a la UE. Els caps d'estat i de govern dels Vint-i-cinc, reunits a Roma, van signar el text Constitucional. Era una victòria de la Unió Europea. Pocs s'esperaven quan es va plantejar el referèndum que algun estat membre pogués rebutjar el Tractat. Havia costat molts esforços arribar a redactar la Constitució amb el consens necessari perquè totes les institucions europees i els estats membre hi donessin el seu vistiplau, i era difícil d'imaginar un escenari en què algun soci rebutgés el text.

El president de la Comissió Europea, José Manuel Durão Barroso, afirmava dies abans que se celebressin els referèndums a França i Holanda que "un no sobre la Constitució europea significaria un fracàs per a Europa". En aquell moment, Barroso no s'acabava de creure els sondeigs de França, que

donaven un lleuger avantatge al no.

Contra pronòstic. El pitjor escenari es va complir i tant els ciutadans de França com els d'Holanda van rebutjar la carta magna europea. Per a Brussel·les, i especialment per a la Comissió Europea, va ser un cop molt dur i difícil d'assimilar durant els primers dies. Els dirigents feien examen de consciència. "Hem perdut la facultat, nosaltres, els que dirigim Europa, de fer que els europeus se sentin orgullosos d'ells mateixos. Ens falta la determinació i el coratge necessaris per a les grans ambicions", deia el president de torn de la UE, el primer ministre de Luxemburg, Jean Claude Juncker.

En aquell moment, Barroso no acabava de veure gaire clar que aquella Constitució no tenia futur i es resistia a perdre la partida. "Hi ha vint-i-cinc processos de ratificació i no en podem treure conclusions fins que no estiguin completats". Barroso afegia que "una sola visió no podia imposar-se a les altres a Europa".

Un mes després del no de França i Holanda, els caps d'estat i de govern dels vint-i-cinc van acordar obrir un període de reflexió d'un any –que finalitza el proper mes de juny– després de constatar la crisi que havia obert el fracàs del referèndum. Els líders europeus van optar per aquesta opció després de veure la gravetat de la situació. Algunes veus afirmaven que el projecte europeu havia fracassat i que la decepció s'havia apoderat no solament de les institucions sinó també de gran part de la ciutadania.

EEA / PARLAMENT EUROPEU

Un debat obert. Un any després, les coses no es veuen tan negativament. Fins ara, quinze dels vint-i-cinc estats membre han ratificat el Tractat, dos l'han rebutjat i la resta va suspendre els referèndums i volen veure què passa amb el text abans de tirar endavant les consultes. Els darrers mesos han servit perquè es reobri el debat i es tornin a posar damunt la taula els interrogants que hi ha al voltant del futur de la Constitució i del futur d'Europa.

Tot i que la crisi sembla que es va reconduint, encara no es veu cap llum al final del túnel i el fet és que el darrer any ha estat el més improductiu per a la Unió Europea. L'activitat política està pràcticament bloquejada: no s'han fet grans projectes ni s'han aprovat línies polítiques importants. A Brussel·les hi ha la sensació que ja no hi ha marxa enrere i que sense una Constitució no es pot avançar en el projecte europeu.

Tirar endavant no serà fàcil. A l'hora de parlar del futur de la Constitució, ningú no es posa d'acord. Els més pessimistes afirmen que la Constitució és morta. Els més optimistes consideren que si més de la meitat de la

Un grup de joves celebren la victòria del no a la Constitució Europea als carrers de París la nit mateixa del referèndum, celebrat a França el dia 29 de maig del 2005. A la dreta, el president de la Comissió Europea, José Manuel Durão Barroso en una intervenció a la seu de Brussel·les.

ciutadania ha dit que sí al text, no es pot llençar a les escombraries i s'ha de rescatar. En qualsevol cas, serà difícil que s'arribi a un consens abans del 2008.

El govern d'Àustria, que exerceix la presidència de torn de la UE, es va marcar com un dels objectius prioritaris del seu mandat rellançar el debat constitucional i intentar desbloquejar la situació. Cinc mesos després, s'ha avançat molt poc. De fet, s'ha recone-

gut que fins a l'any que ve no es començarà a fer cap pas endavant amb el debat sobre Tractat Constitucional.

Malgrat els diferents posicionaments en el si de la UE, hi ha un element de consens entre totes les institucions europees i els grups parlamentaris. D'una manera o altra, la Constitució és necessària per afrontar el futur de la Unió. Després de la darrera ampliació, l'Europa dels Vint-i-cinc s'ha fet més difícil de gestionar jurídicament. Per

exemple, després de l'adhesió de Romania i Bulgària, prevista per a l'any que ve, la legislació comunitària no té mecanismes per poder "absorbir" més països. A hores d'ara ningú no posa en dubte que el fracàs de la Constitució ha representat un punt d'inflexió en la història comunitària i ha dibuixat una esquerda que serà difícil de reparar.

*Laia Forès
Brussel·les*

www.folkaserra.com

Folkaserra

NI Tall
Clau de Lluna Jazz
Miquel Gil
Òscar Britz
Rafa Xambó
Soul Atac
Sva-lers

**I Trobada de Músics i Cantants en valencià
Serra Calderona**

Divendres 26 de maig, 20:00h
Poliesportiu Municipal de Serra (El Camp de Túria)

Preu de l'entrada és:
 15:00-25:00h: 10€
 25:00-30:00h: 15€
 30:00-35:00h: 20€
 35:00-40:00h: 25€
 40:00-45:00h: 30€
 45:00-50:00h: 35€
 50:00-55:00h: 40€
 55:00-60:00h: 45€
 60:00-65:00h: 50€
 65:00-70:00h: 55€
 70:00-75:00h: 60€
 75:00-80:00h: 65€
 80:00-85:00h: 70€
 85:00-90:00h: 75€
 90:00-95:00h: 80€
 95:00-100:00h: 85€